

Sajandi parim Mozart

W. A. Mozarti ooper "La clemenza di Tito" kontsertettekannet Estonias 18. veebruaril. Dirigent Arvo Volmer, solistid Herbert Lippert (Austria), Christina Lamberti (USA), Kristine Gailite (Läti), Annaliisa Pillak, Helen Lokuta, Priit Volmer.

Täpsustan: minu arvates selle sajandi parim Mozarti ooperi ettekannet Eestis. Kui selline hinnang mõjub kellegi suhtes ülekohtuse või liiga resoluutsena, mõelgem enne, mida "La Clemenza di Tito" ("Tituse halastus", 1791) esituse vokaalse kvaliteedi ja orkestritööga annab viimase viie aasta sees võrrelda. Võib-olla, jah, võib-olla ainult Riia Ooperi "Figaro pulma" külalissetendusi (kõige küsitavamana tulemus pakus sel skaalal Vanemuise "Võluflööti"). Siinkohal ei tee ma suuremat numbrit sellest, kas tegu on olnud lavastuse või kontsertettekandega, sest nagu "Tituse halastus" näitas, õigustab küllaltki staatilise tegevustikuga ooperi esitus misantseene markeerivas kontsertettekande vormis ennast piisavalt. Kui rõhku oleks pandud ka eesti solistide rõivastusele – väliskülalistel seda probleemi polnud – ning lava foonile, oleks tulemus olnud ka visuaalselt õnnestunud.

Selle rahvusvaheliselt konkurentsivõimelise tasemega ettekandega tabas Estonia mitu kärbest. Esiteks avaldus paremini kui varem meie noorte ooperisolistide sopran **Helen Lokuta** ja bass **Priit Volmeri**, kes jõudnud endale juba lootusrikkalt tähelepanu tõmmata (näiteks Nargen Opera valgustuslikus produktsioonis), areng lauljana ja lavaline kindlus rolli mõtestamises. Helsingis õpiv sopran **Annaliisa Pillak** oli aga avastus – vokaalses mõttes. Psühholoogilises rollitunnepärasuses andis kõigile osatäitjatele silmad ette aga primadonna **Christina Lamberti**, kes lava valitsedes tegi igast oma aariast suursündmuse. **Herbert Lippert** hiilgas ennekõike suurepärase tenorina, tema nimiosalise rollilahendus oli võrd-

FINAALI-ANSAMBLEID:
(Vasakult) **Priit Volmer, Helen Lokuta ja Christina Lamberti.**

lemisi vaoshoitud. Noores **Kristine Gailites** peaks aga leiduma potentsiaali konkureerida kaasmaalase Inesa Galantega.

Teiseks oluliseks punktiks on uue huvitava teose liisandumine Estonia repertuaari. Mozarti viimast ooperit on Tallinnas 19. sajandi algupoleel küll korduvalt mängitud, kuid tänasele kuulajale on ta tundmatu suuruse. Ka lääne ooperimajades ei lavastata "Tituse halastust" sageli ja tänavune "Tituse" buum on seletatav ikkagi Mozarti juubeliaasta poliitikaga esitada võimalikult palju ka helilooja vähemtuntud teoseid.

Kolmandaks aga tõstatab "Tituse halastus" (kirjuta-

tud teatavasti Leopold II kroonimispidustusteks) ametliku helikunsti retseptiooni küsimuse, ja see on minu meelest aksioloogiliselt kõige põnevam. Kuidas me peame ametlikku ooperit hindama? Kas selle iseloomult tra-faretse libretoga barokkooperi nii-öelda päästab ainult Mozarti muusika, või mille alusel me "Tituse halastuse" oluliselt üldse esile toome?

Oma kogemuse põhjal (nägin ooperit aastate eest Antverpenis Flaamse Operas) vastaksin, et tollasele pom-põssole lavakujundusele vaatamata eelistan dramaatilist "Tituse halastust" just kontsertettekandena.

Harry Liivrand

